

1. ชื่อผลงานการพัฒนาคุณภาพหรือการพัฒนาผลงาน

พัฒนางานอนามัยแม่และเด็กสู่สายใยรักแห่งครอบครัวระดับทอง

2. คำสำคัญ

พัฒนางานอนามัยแม่และเด็ก

3. สรุปผลงานโดยย่อ

การดำเนินงานด้านอนามัยแม่และเด็กของโรงพยาบาลเฉลิมพระเกียรติในระยะแรกจะเน้นการให้บริการในคลินิกที่โรงพยาบาลเป็นสำคัญเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามตัวชี้วัดงานอนามัยแม่และเด็กจึงทำให้พบปัญหาการไม่เข้าถึงการบริการต่อมามีการแก้ปัญหาโดยเน้นการบริการเชิงรุกที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขของโรงพยาบาลต้องออกไปให้บริการแก่หญิงตั้งครรภ์ตามสถานบริการสาธารณสุขในพื้นที่อำเภอเฉลิมพระเกียรติ ที่เรียกว่า “Mobile ANC” แต่การดำเนินงานดังกล่าวก็ยังแก้ปัญหาได้ไม่หมดสิ้นจึงเป็นประเด็นปัญหาที่จะต้องแก้ไขสืบเนื่องต่อมาหลังจากนั้นได้มีการพัฒนารูปแบบสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่เพื่อให้มีเครือข่ายที่อยู่ใกล้ชิดชุมชนและรู้ข้อมูลของชุมชนเป็นอย่างดีเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนางานอนามัยแม่และเด็กซึ่งได้แก่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขในสถานบริการที่ใกล้กับชุมชน แกนนำชุมชน อสม. ผดบ. ครูกศน. ประชาชนในพื้นที่ที่ต้องทำงานและประสานความร่วมมือเข้ามามีบทบาทร่วมด้วยโดยจัดให้มีการอบรมงานอนามัยแม่และเด็กให้ปีละ 1 ครั้งทำให้การดำเนินงานด้านอนามัยแม่และเด็กพบปัญหาน้อยลง ต่อมาทีมงานของโรงพยาบาลได้แนวคิดการทำงานโดยยึดแนวทางการทำงานภายใต้โครงการสายใยรักแห่งครอบครัวจึงได้สร้างกลุ่มโรงเรียนพ่อแม่และคลินิกนมแม่ขึ้นในคลินิกการให้บริการที่โรงพยาบาลเพื่อให้มีความเข้มแข็งในสถาบันครอบครัวและได้ขยายผลถึงชุมชน โดยร่วมกับเครือข่ายในชุมชนสร้างชมรมนมแม่ขึ้นในชุมชนจึงทำให้เกิดการดำเนินงานในรูปแบบบูรณาการและเสริมสร้างความเข้มแข็งระบบบริการงานแม่และเด็ก ในสถานบริการสาธารณสุข ครอบครัว และ ชุมชน การดำเนินงานดังกล่าวทำให้งานอนามัยแม่และเด็กประสบผลสำเร็จมากยิ่งขึ้นและที่สำคัญทำให้โรงพยาบาลเฉลิมพระเกียรติผ่านการรับรองมาตรฐาน โรงพยาบาลสายใยรักแห่งครอบครัว

4. ชื่อและที่อยู่ขององค์กร กลุ่มงานเวชปฏิบัติครอบครัวและชุมชน โรงพยาบาลเฉลิมพระเกียรติ

จังหวัดน่าน

5. สมาชิกทีม

1. นายสิทธิชัย จักรอะโน	พยาบาลวิชาชีพ ชำนาญการ
2. นางสาวประภัสสร คำขวง	นักวิชาการสาธารณสุข ปฏิบัติการ
3. นางสาวดวงกมล ลัมวุฒิ	พยาบาลวิชาชีพ
4. นางสาวกัญญ์วราลักษณ์ สุขสำราญ	นักวิชาการสาธารณสุข

6.เป้าหมาย

เพื่อพัฒนาระบบงานอนามัยแม่และเด็กให้ได้มาตรฐานงานสายใยรักแห่งครอบครัว
ระดับทอง

7.ปัญหาและสาเหตุโดยย่อ

ปัญหาการขาดความพร้อมพร้อมก่อนแต่งงาน ขาดการวางแผนครอบครัว ทำให้มีหญิง
ตั้งครรภ์จำนวนไม่น้อยตั้งครรภ์โดยไม่ได้ตั้งใจ ตั้งครรภ์ขณะอายุน้อย ส่งผลให้คลอดลูกก่อน
กำหนด คลอดบุตรน้ำหนักตัวน้อยกว่า 2,500 กรัม ผู้รับบริการไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการ
ฝากครรภ์ พื้นที่ห่างไกลผู้รับบริการไม่สามารถเข้าถึงการบริการงานอนามัยแม่และเด็กทั้งอำเภอ
เฉลิมพระเกียรติเป็นพื้นที่ทุรกันดารพื้นที่ส่วนใหญ่ไม่มีสัญญาณโทรศัพท์ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ไม่
สามารถตรวจติดตามหลังคลอดและติดตามการกินนมแม่ของเด็กได้อย่างทั่วถึงทำให้การดำเนินงาน
อนามัยแม่และเด็กไม่บรรลุวัตถุประสงค์ตามตัวชี้วัดของโครงการสายใยรักแห่งครอบครัว

8.การเปลี่ยนแปลง

เน้นการให้บริการแม่และเด็กในคลินิกที่โรงพยาบาลเป็นสำคัญทำให้พบปัญหาการไม่เข้าถึง
การบริการต่อมามีการแก้ปัญหาโดยเน้นการบริการเชิงรุกโดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุขของโรงพยาบาล
ต้องออกให้บริการแก่หญิงตั้งครรภ์ตามสถานบริการสาธารณสุขในพื้นที่อำเภอเฉลิมพระเกียรติ ที่
เรียกว่า “Mobile ANC” ต่อมาทีมงานของโรงพยาบาลได้ใช้รูปแบบสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน
ในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมอีกทั้งยึดแนวทางการทำงานภายใต้โครงการสายใยรักแห่งครอบครัวจึงได้
สร้างกลุ่มโรงเรียนพ่อแม่และคลินิกนมแม่ขึ้นในคลินิกการให้บริการที่โรงพยาบาลเพื่อให้มีความ
เข้มแข็งในสถาบันครอบครัวและได้ขยายผลถึงชุมชนโดยร่วมกับเครือข่ายในชุมชนสร้างชมรมนมแม่
ขึ้นในชุมชนจึงทำให้เกิดการดำเนินงานในรูปแบบบูรณาการส่งผลให้โรงพยาบาลผ่านการรับรอง
มาตรฐานโรงพยาบาลสายใยรักแห่งครอบครัวระดับทองในที่สุด

9.การวัดผลและผลของการเปลี่ยนแปลง

ระบบงาน	ผลการเปลี่ยนแปลง	ปัญหาที่พบ	หมายเหตุ
ให้บริการในคลินิกที่ โรงพยาบาล	-	การไม่เข้าถึงการระบบ บริการ	
Mobile ANC	การเข้าถึงการบริการ มากขึ้น	-เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ งานแม่และเด็กมีน้อย เมื่อเทียบกับภาระงาน ที่ค่อนข้างมาก	

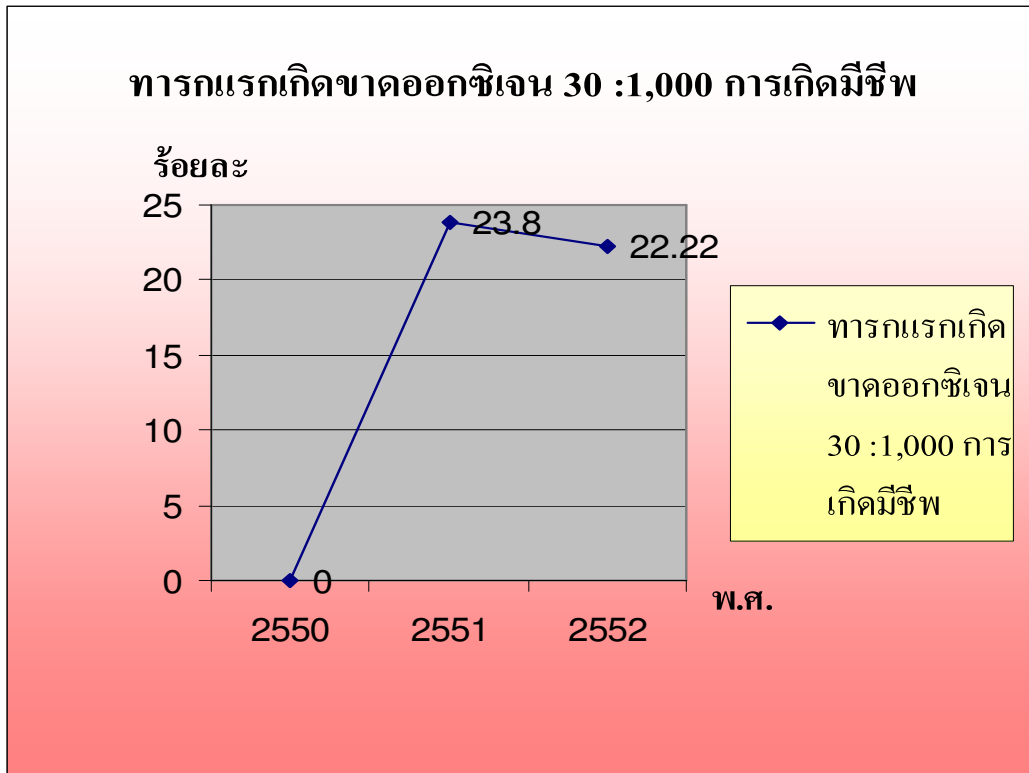
ระบบงาน	ผลการเปลี่ยนแปลง	ปัญหาที่พบ	หมายเหตุ
ให้ประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วม	มีเครือข่ายในการค้นหาหญิงตั้งครรภ์รายใหม่ติดตามตลอดระยะเวลาการตั้งครรภ์	-ด้วยภาระงานของคนในเครือข่ายทำให้การติดตามเป็นไปไม่ต่อเนื่อง	ยกเลิกระบบ Mobile ANC
ยึดแนวทางการทำงานภายใต้โครงการสายใยรักแห่งครอบครัว	มีแนวทางในการดำเนินงานที่ชัดเจนขึ้น	ผลการดำเนินงานเกิดขึ้นเฉพาะในสถานบริการสาธารณสุข	ยกเลิกระบบ Mobile ANC
ดำเนินงานในรูปแบบบูรณาการ	บรรลุวัตถุประสงค์ตามตัวชี้วัดงานสายใยรักแห่งครอบครัว	การขยายผลตามโครงการสายใยรักแห่งครอบครัวเข้าสู่ชุมชนค่อนข้างยากเนื่องจากภาษาจารีตประเพณีของคนในชุมชน	ผ่านการรับรองมาตรฐานโรงพยาบาลสายใยรักแห่งครอบครัวระดับทอง

ผลของการเปลี่ยนแปลง

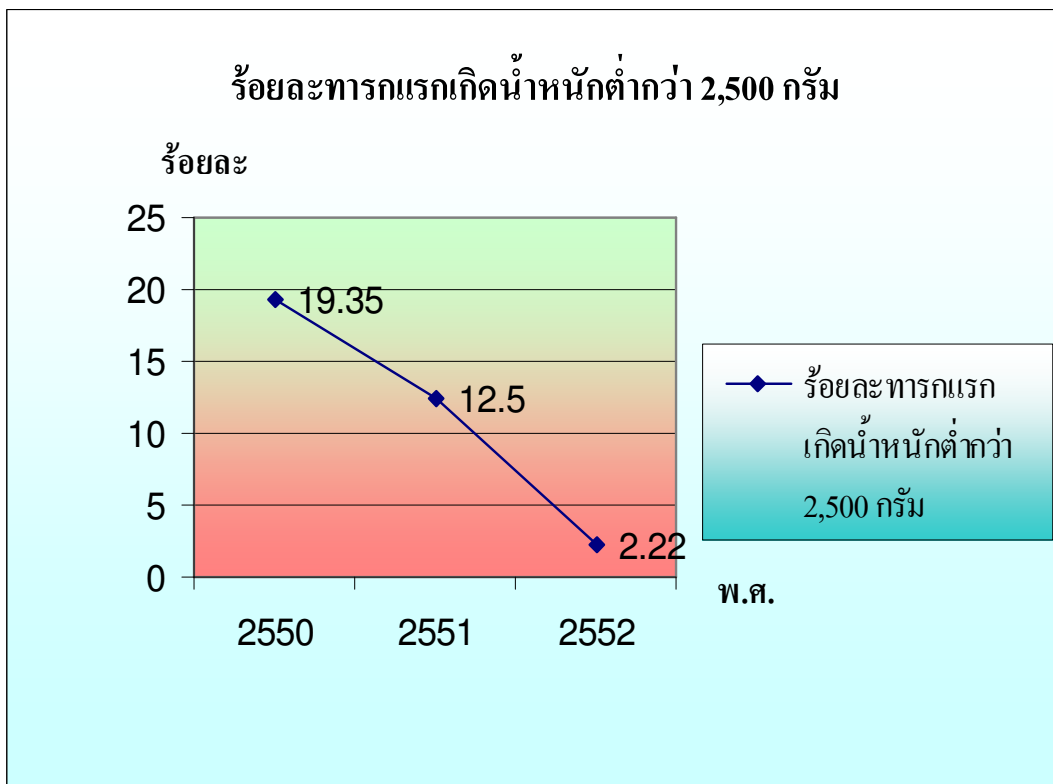
ลำดับที่	ตัวชี้วัด	2550	2551	2552
1	ทารกแรกเกิดขาดออกซิเจนไม่เกิน 30:1,000 การเกิดมีชีพ	0	23.8	22.22
2	ร้อยละทารกแรกเกิดน้ำหนักต่ำกว่า 2,500 กรัม	17.00	12.50	2.22
3	เลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวก่อน 6 เดือน ร้อยละ 25 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.5/ปี	N/A	50.60	91.83
4	อัตราเด็กแรกเกิด- 5ปี มีพัฒนาการสมวัย	N/A	99.82	99.78
5	ร้อยละของหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะเสี่ยงได้รับการดูแลตามมาตรฐาน	N/A	100	100
6	ร้อยละของหญิงตั้งครรภ์ที่ได้รับการตรวจคัดกรองธาลัสซีเมีย	100	100	100

แผนภูมิแสดงผลการเปลี่ยนแปลงของงาน

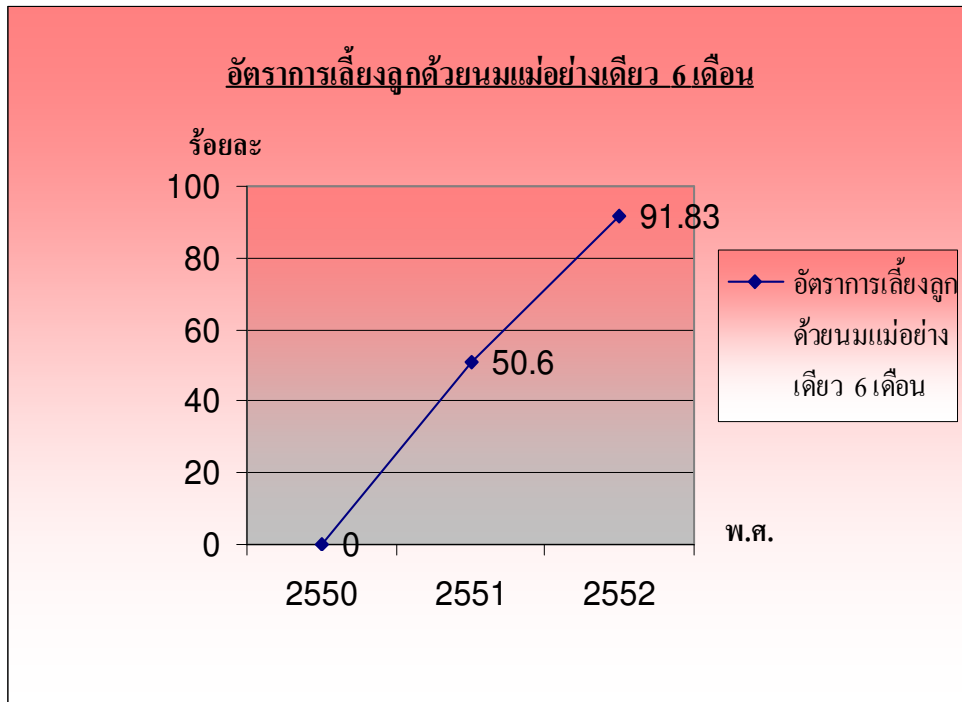
แผนภูมิที่ 1 ทารกแรกเกิดขาดออกซิเจนไม่เกิน 30:1,000 การเกิดมีชีพจากการเก็บข้อมูลย้อนหลัง 2 ปีพบว่าร้อยละของทารกแรกเกิดขาดออกซิเจนมีไม่ถึง 30 : 1,000 การเกิดมีชีพ

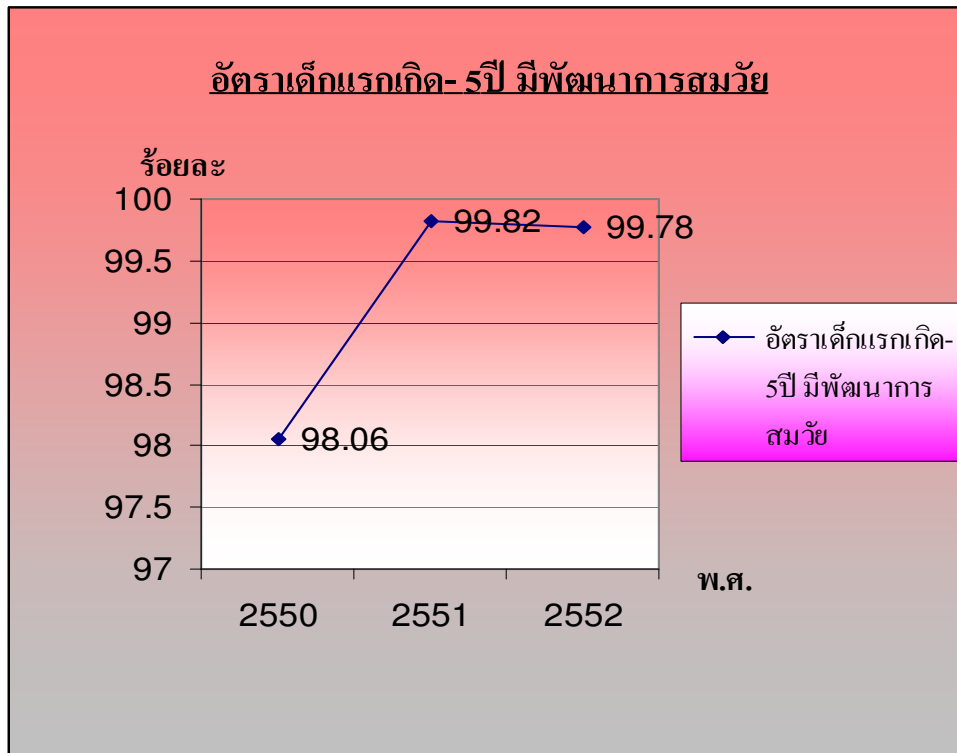
แผนภูมิที่ 2 อัตราของทารกแรกเกิดน้ำหนักต่ำกว่า 2,500 กรัม ไม่เกินร้อยละ 7 หรือลดลงร้อยละ 0.5 /ปี

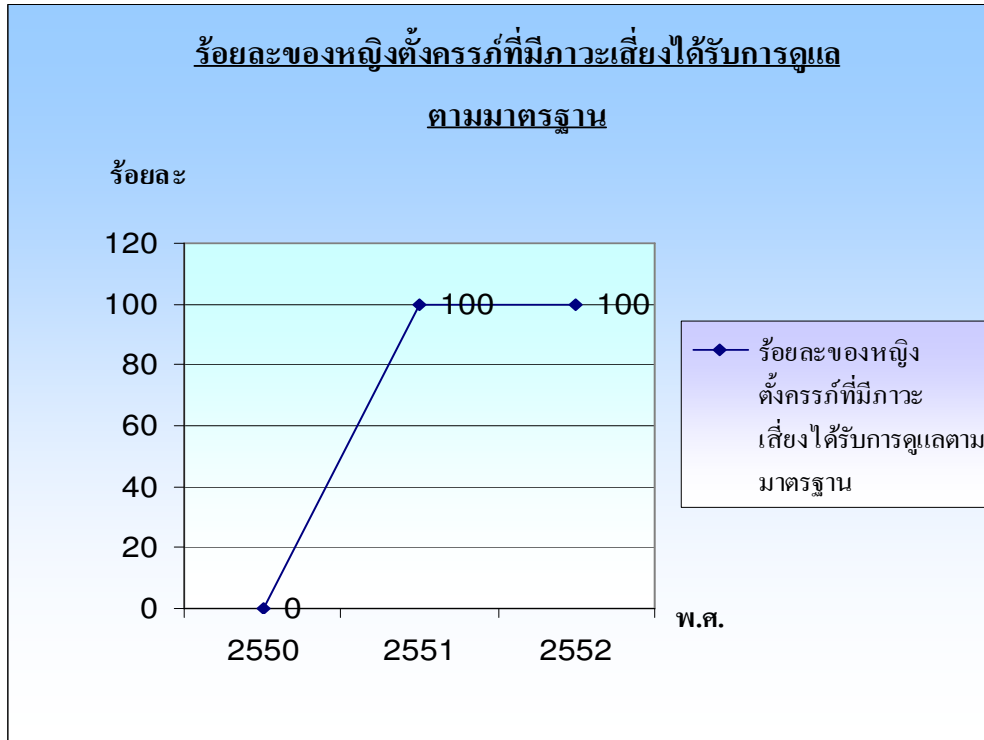
แผนภูมิที่ 3 อัตราการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียว 6 เดือน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.5/ปี

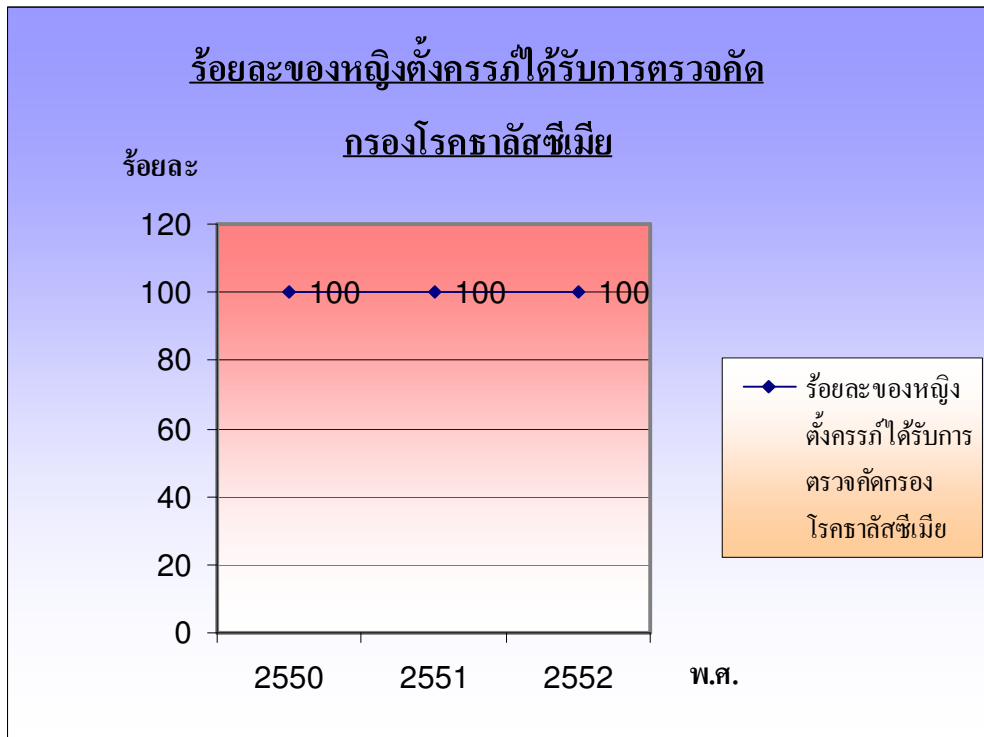
แผนภูมิที่ 4 อัตราเด็กแรกเกิด-5 ปี มีพัฒนาการสมวัยร้อยละ 90

แผนภูมิที่ 5 หญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะเสี่ยงได้รับการดูแลตามมาตรฐานร้อยละ 90

แผนภูมิที่ 6 หญิงตั้งครรภ์ที่ได้รับการตรวจคัดกรองโรคธาลัสซีเมียร้อยละ 90

10.บทเรียนที่ได้รับ

โรงพยาบาลเฉลิมพระเกียรติได้ดำเนินงานอนามัยแม่และเด็กภายใต้โครงการโรงพยาบาลสายใยรักแห่งครอบครัวเพื่อสนองต่อพระปณิธานของพระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ โดยเน้นการดูแลทารกตั้งแต่ในครรภ์ คลอด หลังคลอดและการเลี้ยงดูบุตรแรกเกิด – 5 ปี โดยชุมชนมีส่วนร่วม เพื่อมุ่งหวังให้เด็กเจริญเติบโตมีพัฒนาการที่สมวัย

การดำเนินงานตามโครงการโรงพยาบาลสายใยรักแห่งครอบครัว ทำให้โรงพยาบาลเฉลิมพระเกียรติมีการพัฒนาระบบบริการงานอนามัยแม่และเด็ก เป็นแบบบูรณาการ สร้างความเข้มแข็งของกสถานบริการ ครอบครัวและชุมชนแบบองค์รวม มีการพัฒนาองค์ความรู้และระบบบริการให้มีมาตรฐานอย่างต่อเนื่อง

11.การติดต่อกับทีมงาน

กลุ่มงานเวชปฏิบัติครอบครัวและชุมชน โรงพยาบาลเฉลิมพระเกียรติ

อำเภอ เฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน 55130

โทรศัพท์ 054-693548 ต่อ 102